

*Марія Матвійчук*

## ОГЛЯД УКРАЇНСЬКОГО РИНКУ БУХГАЛТЕРСЬКИХ ПРОГРАМ

У неавтоматизованій системі ведення бухгалтерського обліку, обробка даних з господарських операцій легко простежується і супроводжується документами на паперовому носії інформації - розпорядженнями, дорученнями, рахунками й обліковими регістрами. Аналогічні документи часто використовуються і у комп'ютерній системі, але в багатьох випадках вони існують тільки в електронній формі. Більш того, основні облікові документи (бухгалтерські книги і журнали) у комп'ютерній системі бухгалтерського обліку являють собою файли даних, прочитати-змінити які без комп'ютера є неможливим.

Спосіб обробки господарських операцій при веденні бухгалтерського обліку впливає на організаційну структуру фірми, а також на процедури і методи внутрішнього контролю. Комп'ютерна технологія характеризується низкою особливостей, які варто враховувати при оцінці умов і процедур контролю. Нижче приведені відмінності комп'ютерної обробки даних від неавтоматизованої.

*Однакове виконання операцій.* Комп'ютерна обробка припускає використання тих самих команд при виконанні ідентичних операцій бухгалтерського обліку, що практично виключає появу випадкових помилок, звичайно властивій ручній обробці. Програмні помилки або інші систематичні помилки в апаратних або програмних засобах призводять до неправильної обробки всіх ідентичних операцій при однакових умовах.

*Поділ функцій.* Комп'ютерна система може здійснити безліч процедур внутрішнього контролю, що у неавтоматизованих системах виконують різні фахівці. Така ситуація залишає фахівцям, що мають доступ до комп'ютера, можливість втручання в інші функції. У підсумку комп'ютерні системи можуть зажадати введення додаткових заходів для підтримки контролю на необхідному рівні, що у неавтоматизованих системах досягається простим поділом функцій.

*Потенційні можливості появи помилок і неточностей.* У порівнянні з неавтоматизованими системами бухгалтерського обліку, комп'ютерні системи більш відкриті для несанкціонованого доступу, включаючи осіб, що здійснюють контроль. Вони також відкриті для прихованої зміни даних і прямого або непрямого одержання інформації про активи. Чим менше людина втручається в машинну обробку операцій обліку, тим нижче можливість виявлення помилок і неточностей. Помилки, допущені при розробці або коректуванні прикладних програм, можуть залишатися непоміченими протягом тривалого періоду.

*Потенційні можливості посилення контролю з боку адміністрації.* Комп'ютерні системи дають у руки адміністрації широкий набір аналітичних засобів, що дозволяють оцінювати і

контролювати діяльність фірми. Наявність додаткового інструментарію забезпечує зміцнення системи внутрішнього контролю в цілому і, таким чином, зниження ризику його неефективності.

*Ініціювання виконання операцій у комп'ютері.* Комп'ютерна система може виконувати деякі операції автоматично, причому їхнє санкціонування не обов'язкове документується, як це робиться в неавтоматизованих системах бухгалтерського обліку, оскільки сам факт прийняття такої системи в експлуатацію адміністрацією припускає в неявному виді наявність відповідних санкцій.

На сучасний момент регіональний ринок бухгалтерських програм України представлений досить великою кількістю систем ведення бухгалтерського обліку:

- Фоліо,
- Інфо-бухгалтер,
- Суперменеджер,
- ABACUS,
- 1С Бухгалтерія.

**Суперменеджер** є системою, призначеною для автоматизації бухгалтерського обліку на підприємствах складної структури різних форм власності (робота в різних комп'ютерних мережах і на комп'ютерах IBM і Macintosh).

Система бухгалтерського обліку дозволяє оперувати наступними операціями:

- аналітичний і синтетичний облік,
- автоматичний облік курсової різниці,
- приведення облікових даних до будь-якої національної валюти,
- ведення журналів-ордерів, головної книги і балансу в будь-якій валюті,
- гнучкий план рахунків, що враховує всі індивідуальні особливості,
- формування складних проводок,
- консолідація даних різних організацій і філій.

**Інфо-бухгалтер** дозволяє в будь-який момент отримувати:

- баланс із усіма додатками,
- оборотну відомість,
- головну книгу,
- відомості аналітичного обліку по рахунках,
- журнали-ордера і відомості до них, шахматку,
- різноманітні відомості і довідки,
- аналіз фінансової діяльності з побудовою графіків і діаграм.

**Фоліо** забезпечує:

- ведення бухгалтерського обліку будь-якого числа підприємств на одному комп'ютері з можливістю одержання зведеного бланка декількох підприємств,
- докладний фінансовий аналіз діяльності організацій, по яких ведеться бухгалтерія,
- облік руху грошових коштів у динаміці,
- фінансовий баланс для керівника і звіт про прибуток-збитки по місяцях та рокам,
- аналітичні показники,
- валюту,
- зарплату,
- систему прогнозування оптимальної ціни продажу партії товару.

**ABACUS professional** - повний комплекс бухгалтерського обліку. Відмінні риси комплексу - функціональна повнота і комплексне рішення всіх задач обліку, а також:

- обробка проводок з детальною аналітичною інформацією,
- облік витрат на виробництво і калькулювання собівартості продукції з формуванням відповідних записів у головній книзі,
- елементи фінансового аналізу,
- автоматичне нарахування відсотків і відрахування податків,
- мульти-валютні операції,
- система апаратного і програмного захисту інформації,
- зручний інтерфейс.

**1С бухгалтерія** – найбільш розповсюджений програмний продукт в Україні.

*Призначення програми й основні принципи*

Програма 1С: Бухгалтерія є універсальною бухгалтерською програмою і призначена для ведення синтетичного й аналітичного бухгалтерського обліку по різних розділах. Аналітичний облік ведеться по об'єктах аналітичного обліку у натуральному і вартісному вираженнях.

## **Серія: Економіка**

---

Програма надає можливість ручного й автоматичного введення проводок. Усі проводки заносяться в журнал операцій. При перегляді проводок у журналі операцій їх можна обмежити довільним тимчасовим інтервалом, групувати і шукати по різним параметрам проводок.

Крім журналу операцій програма підтримує кілька списків довідкової інформації (довідників):

- план рахунків;
- список видів об'єктів аналітичного обліку;
- списки об'єктів аналітичного обліку;
- константи.

На підставі введених проводок може бути виконаний розрахунок підсумків. Підсумки можуть виводитися за квартал, рік, місяць і за будь-який період, обмежений двома датами. Розрахунок підсумків може виконуватися по запиті й одночасно з введенням проводок (в останньому випадку не потрібен перерахунок).

Після розрахунку підсумків програма формує різні відомості:

- зведені проводки;
- оборотно-сальдову відомість;
- оборотно-сальдову відомість по об'єктах аналітичного обліку;
- картку рахунка;
- картку рахунка по одному об'єкті аналітичного обліку;
- аналіз рахунка (аналог головної книги);
- аналіз рахунка по датах;
- аналіз рахунка по об'єктах аналітичного обліку;
- аналіз об'єкта аналітичного обліку по всіх рахунках;
- картку об'єкта аналітичного обліку по всіх рахунках;
- журнальний ордер.

У програмі існує режим формування довільних звітів, що дозволяє на деякій бухгалтерській мові описати форму і зміст звіту, включаючи в нього залишки й обороти по рахунках та по об'єктах аналітичного обліку. За допомогою даного режиму формуються звіти, що здаються в податкові органи, крім того даний режим використовується для створення внутрішніх звітів для аналізу фінансової діяльності організації в довільній формі. Крім того програма має функції збереження резервної копії інформації і режим збереження в архіві текстових документів.

### ***Анотація***

В статті розглядаються програмні продукти бухгалтерського обліку, які застосовуються в Україні

### ***Annotation***

The article deals with the problem of the program products of Ukrainian accounting